

[Ulrich.]

Man træffer den Bestemmelse, at Jordkøbene skal godkendes af Statens Jordlovsudvalg. Statslaanet maa ikke overstige Købesummen for Tillægsjorden, og Laanet skal prioriteres i den samlede Ejendom næst efter bestaaende Prioriteter, der ikke maa overstige Ejendomsskyldværdien. Se her, hvor det drejer sig om Udstykning af Tillægsparcerer af privat indkøbt Jord, træffer man i Virkeligheden fornuftigere Foranstaltninger end dem, man træffer angaaende Adgangen til Tillægsgjord af Statsjord til bestaaende Brug. Dette at man vil have, at Jordlovsudvalget skal godkende Jordprisen, er jo en Foranstaltning, der virker betryggende, og som forhindrer, at der indkøbes Jord til Udstykning til urimelige Priser, og det, at man ikke yder Laan, som skal behæftes vedkommende Ejendom udover den Grænse, at de maa ikke overskride Ejendomsskyldværdien, er jo en ganske overordentlig fornuftig Form. Men saa træffer man en Bestemmelse, som jeg synes er ganske urimelig, at Husmænd kan fritages for at svare Rente af indtil $\frac{1}{4}$ af det tilstaaede Statslaan. Er der noget Meneske, der har Fordel af at faa et Stykke Jord ved Statens Foranstaltning, saa er det de Mennesker, der i Forvejen har et selvstændigt Brug, der er lidt for lille, og som kan faa en Tillægsparcel, der bevirker, at Bruget kommer op paa den normale Størrelse og giver fuldt Arbejde til en Familie! Hvorfor netop denne Mand, der sidder i en selvstændig Bedrift, som har alle de til denne selvstændige Bedrift nødvendige Midler, skal favoriseres ved at være fritaget for at svare Rente af $\frac{1}{4}$ af det Statslaan, han faar, er ganske ubegribeligt.

Dernæst har Regeringens Forslag en Række almindelige Bestemmelser, der ogsaa har sin store Interesse. Disse Statsfæstere og Kommunefæstere, som ved Statens Hjælp bliver etableret, skal jo vide, at de er undergivet en vis Kommando, at der er nogen, der har Haand i Hanke med dem, og det tilkendegiver man paa følgende Maade: Man siger, at:

„i Pantebreve til Stat og Kommune skal der optages en Bestemmelse om, at saafremt Ejeren fraflytter en saadan Ejendom eller bortlejer nogen Del af Lodden eller opfører Lejehuse paa den, hvorved Ejendommens Karakter forandres eller Værdien forringes, skal den hele skyldige Kapital straks uden Opsigelse være forfaldet til skadesløs Betaling“.

Ja, det staar der. Det staar der maaske ogsaa i saa mange andre Dokumenter og

Papirer, dette her er maaske ikke skrapere, men jeg tillader mig et Spørgsmaal: Hvilke Midler har Statens Jordlovsudvalg, hvilke Midler har Staten til at sørge for, at de Bestemmelser bliver overholdt? Hvad vil Statens Jordlovsudvalg, hvad vil Staten foretage sig, dersom disse Bestemmelser overtrædes? Det er det Problem, der med stor Kraft melder sig, naar man staar overfor en Etablering af Fæstebrug i den Udstrækning, som den højtærede Landbrugsminister og det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen ønsker praktiseret i dette Land. Hvilke Midler har Staten overfor et Antal Statsfæstere, som er blevet til Hundre tusinder i Stedet for de faa Tusinder, de er i Øjeblikket? Jeg tror ikke, at de Magtmidler, Staten vil faa overfor en saadan Mængde Fæstere, er saa meget værd som det Glas Vand, der staar her, og derfor advarer jeg i allerhøjeste Grad mod at gaa frem ad denne Lovgivningsvej, thi ved Udstykning og Oprettelse af Fæstebrug i den Udstrækning, som Ministeren ønsker, i den Udstrækning, som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen ønsker, bliver Statsfæstere og Kommunefæstere det største politiske Parti i dette Land, og saa kunde det gerne være, at de ikke spurgte hverken det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen eller den højtærede Landbrugsminister Hr. Bording om, hvorledes de havde at te sig.

I § 63 i Ministerens Lovforslag staar der, at Landbrugsministeren bemyndiges til efter Indstilling af Statens Jordlovsudvalg at afhænde Stamparcerer paa andre Vilkaar, end Loven ellers bestemmer. Det vil altsaa sige, at Paragraffen tager Sigte paa, at det skal være tilladt at købe samlede Godser eller større Gaarde og udstykke dem paa den Maade, at man afhænder en Hovedparcel. Nu kan det maaske være meget fornuftigt, naar man køber en større Ejendom, at sælge en Hovedparcel. Men det er ganske ejendommeligt at se, hvorfor dette er fornuftigt. Det er fornuftigt, fordi man derved sikrer sig en vis Betaling for de paa Ejendommen værende Bygninger. Det er jo det svage Punkt i hele Jordudstykningsen, at naar man udstykker en Ejendom, er der paa denne Ejendom tilstrækkelige Bygninger til Jordens Drift, men ikke desto mindre opfører man for meget store Beløb Bygninger til denne Jords fortsatte Drift. For at undgaa en Del af dette Tab, hvilket man jo altsaa rent nationaløkonomisk set kun kan være tilfreds med, aabner man Adgang til Afhændelse paa andre Vilkaar,